

Οι σύγχρονοι τοκογλύφοι (Σεβασμ. Μητροπ. Ναυπάκτου και αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουνίου 26, 2010

Σε δύσκολες εποχές, όπως οι σημερινές, εμφανίζονται και διάφοροι τοκογλύφοι που εκμεταλλεύονται την ανημπόρια του λαού ή των λαών και πλουτίζουν χωρίς να έχουν μέσα τους κανένα αίσθημα αγάπης και συμπόνιας για αυτούς που δυστυχούν.

1 Η τοκογλυφία ορίζεται ως ο δανεισμός χρημάτων με υψηλό επιτόκιο που συνήθως είναι παράνομο. Αυτό προκαλείται από συγκεκριμένα άτομα που εκμεταλλεύονται κάθε δύσκολη κατάσταση των συναθρώπων τους. Μερικές φορές αυτό γίνεται και μέσα από τη λεγόμενη «νόμιμη» οδό, όταν οι τραπεζίτες προτρέπουν τους ανθρώπους να λαμβάνουν καταναλωτικά ή άλλα δάνεια, εκμεταλλευόμενοι την τάση τους για ευμάρεια, ευδαιμονία και εύκολο πλουτισμό.

Στην τοκογλυφία μπορώ να εντάξω και τις λεγόμενες παγκόσμιες «αγορές» που ανεβάζουν τα επιτόκιά τους, τα λεγόμενα σπρεντς, εκμεταλλευόμενοι μερικές δύσκολες καταστάσεις που περνούν διάφορες χώρες. Δεν μπόρεσα να «χωνέψω» αυτόν τον όρο «αγορές» που παρουσιάζεται τόσο εύηχα, σαν να πρόκειται για τα γνωστά μας καταστήματα, από τα οποία προμηθευόμαστε τα αναγκαία για τον βίο μας! Όταν όμως σε αυτές τις παγκόσμιες «αγορές» της καπιταλιστικής κοινωνίας οι συζητήσεις γίνονται με «γεμάτο το πιστόλι πάνω στο τραπέζι», έστω κι αν αυτό λέγεται μεταφορικά, τότε δεν πρόκειται για συνηθισμένες αγορές, αλλά για συνομιλίες με ανθρώπους που κάνουν οικονομικά εγκλήματα, για να μη χρησιμοποιήσω έναν άλλον αγγλικό όρο.

2 Από πλευράς χριστιανικής η τοκογλυφία είναι ένα έγκλημα και ο τοκογλύφος είναι πράγματι ένας εγκληματίας, με κοινωνικό και αγγελικό πρόσωπο. [Οι Πατέρες της Εκκλησίας](#) ομίλησαν σκληρά και κατήγγειλαν την τοκογλυφία, όπως επίσης κατηγόρησαν με ισχυρές λέξεις τον τοκογλύφο που δρα στις ανθρώπινες κοινωνίες.

Ο [Μ. Βασίλειος](#) χαρακτηρίζει τον τόκο «πονηρών γονέων, πονηρόν έκγονον». Περιγράφει με απaráμιλλο λόγο τη νοοτροπία του τοκογλύφου που προσφέρει στους ανθρώπους «δηλητήρια», και ομοιάζει με τους γιατρούς που αντί να θεραπεύουν τους αρρώστους, τους αφαιρούν και την ελάχιστη δύναμη που έχουν. Στη συνέχεια περιγράφει την κατάσταση του δανειζομένου, ο οποίος στην αρχή που παίρνει το

δάνειο είναι χαρούμενος, γιατί επέτυχε τον σκοπό του, αλλά μετά ζει έναν εφιάλτη, ακόμη και στον ύπνο του, όταν πρόκειται να αποδώσει το δάνειο. Ο δανειστής ομοιάζει με τον «σκύλο» που τρέχει στο θήραμά του, και ο δανειζόμενος αισθάνεται ως θήραμα που τρέμει τη συνάντησή αυτή.

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος θεωρεί την τοκογλυφία ως «εσχάτην αναισχυντίαν», αφού ο τόκος είναι «διαβεβλημένος και κατηγορίας άξιος», πρόκειται για «ευπρόσωπον αρπαγήν, ευπροφάσιστον πλεονεξίαν». Θεωρεί ότι οι τόκοι ομοιάζουν με τα φίδια που κατατρώγουν τις ψυχές των δυστυχημένων ανθρώπων περισσότερο από τα γνωστά δηλητηριώδη φίδια.

3 Υπάρχουν όμως και μερικοί άλλοι τοκογλύφοι που δεν εκμεταλλεύονται την οικονομική ανέχεια του λαού, αλλά τις ελπίδες και τις προσδοκίες του. Οι συνάνθρωποί μας ελπίζουν να ζήσουν σε μια κοινωνία όπου θα επικρατή η διαφάνεια, η αξιοκρατία, η κοινωνική δικαιοσύνη, η φιλανθρωπία, ο αλτρουισμός, η νοσηματοδότηση του βίου κ.λπ., και όμως πολλές φορές διαψεύδονται από τα πράγματα, γιατί κάθε φορά εμφανίζονται διάφοροι «τοκογλύφοι» που εκμεταλλεύονται τις προσδοκίες των ανθρώπων, κατασπαράζουν τις ελπίδες και τα όνειρά τους.

Τέτοιους τοκογλύφους βρίσκουμε συνεχώς δίπλα μας. Είναι οι θρησκευτικοί ηγέτες που εκμεταλλεύονται και κατασπαράζουν το λεγόμενο θρησκευτικό συναίσθημα του λαού, με διάφορους τρόπους, χειρότερους από το κοινό έγκλημα, γιατί στην περίπτωση αυτή σκοτώνουν την ψυχή των ανθρώπων. Είναι οι πολιτικοί άρχοντες που χρησιμοποιούν ως δολώματα διάφορες μαγικές λέξεις με τις οποίες κλέβουν την εμπιστοσύνη των ψηφοφόρων τους, όπως «μεταπολίτευση», «αλλαγή», «κάθαρση», «εκσυγχρονισμός», «επανάδρυση του κράτους» κ.λπ. Είναι λέξεις-όπλα που σκότωσαν τις ελπίδες και τις προσδοκίες του λαού και τον οδήγησαν στην απόγνωση και στην έκφραση μεγάλου θυμού που ελπίζουμε να δράσει θετικά στην κοινωνία μας.

Το εκπληκτικό είναι ότι όλη αυτή τη διάψευση των ελπίδων, των προσδοκιών και των οραμάτων του λαού την προξένησαν μερικοί της ηρωικής γενιάς του Πολυτεχνείου, που όταν κλήθηκαν να κυβερνήσουν τον λαό, τον διέψευσαν. Και διερωτάται κανείς: πώς και γιατί καταπνίγονται τόσο ευγενικά οράματα, όπως της παιδείας, της ελευθερίας και της ευημερίας;

Τα τελευταία σαράντα χρόνια αποκτήσαμε μια συμπεπυκνωμένη πείρα, αφού ζήσαμε διάφορες δικτατορίες, ήτοι στρατιωτικές, πολιτικές, ιδεολογικές, κοινωνικές, θρησκευτικές, σε όλα τα επίπεδα της ζωής μας, γνωρίσαμε διάφορους «τοκογλύφους». Θα έπρεπε όλη αυτή η πείρα να μας διδάξει, να μας ανοίξει το μυαλό για να δούμε καθαρότερα τα πράγματα. Αν τώρα δεν διδαχθούμε από αυτή τη συμπεπυκνωμένη πείρα, τότε είμαστε άξιοι της τύχης μας.

Η βασική πρόταση είναι να διδαχθούμε από όσα έγιναν, και κυρίως να απαξιώσουμε δημιουργικά τους ποικιλώνυμους και ποικιλότροπους τοκογλύφους του λαού, που σκοτώνουν τα οράματά του και τις προσδοκίες του. Ο καθένας θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του στο προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο που ζει. Και ας αρχίσει το δημιουργικό έργο, όπως έχει γραφή εύστοχα, από τις προσεχείς εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση με το να αναδείξει τους κατάλληλους ηγέτες, πέρα από τις κομματικές επιλογές.

(Πηγή: "ΤΟ ΒΗΜΑ" 20/6/2010)

Διαβάστε περισσότερα άρθρα του σεβασμιωτάτου πατώντας [εδώ](#)